

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۵۲۳ مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۶ با موضوع: «بند ۴ قسمت «الف» ماده ۲ دستورالعمل نحوه اعطای پروانه، انتخاب و معرفی کارشناسان موضوع ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان که متضمن الزام به برخورداری همزمان از صلاحیتهای طراحی و اجرا و نظارت برای رشته های معماری و عمران و نیز صلاحیتهای طراحی و نظارت به صورت همزمان برای رشته های برق و مکانیک در زمان ثبت نام برای شرکت در آزمون مربوط است ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.

مدیر کل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری – یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه : ۱۴۰۰/۹/۱۶ شماره دادنامه: ۲۵۲۳ شماره پرونده : ۰۰۰۰۷۲۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای ابوالفضل طبرزدی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۴ قسمت (الف) ماده ۲ دستورالعمل نحوه اعطای پروانه، انتخاب و معرفی کارشناسان رسمی موضوع ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب سال ۱۴۰۰ وزارت راه و شهرسازی

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال بند ۴ قسمت (الف) ماده ۲ دستورالعمل نحوه ا عطای پروانه، انتخاب و معرفی کارشناسان رسمی موضوع ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب سال ۱۴۰۰ وزارت راه و شهرسازی را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" به استحضار می رساند: شرایط اخذ پروانه کارشناس ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان به آیین نامه اجرایی این ماده سپرده شده و ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان هم شرایط اخذ پروانه را به دستورالعمل سپرده است. در مراجع قضایی از نظر کارشناس رسمی دادگستری یا کارشناس قوه قضاییه یا کارشناس ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی ساختمان یا کارشناس رسمی موضوع ماده ۳۲ قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی ساختان کشاورزی و منابع طبیعی یا ... استفاده می گردد که دستمزد هر چهار کارشناس اعتبار نظر آنها نزد مرجع قضایی یکسان است. با مدرک تحصیلی لیسانس یا بالاتر جهت اخذ پروانه کارشناس رسمی دادگستری (و شرکت در آزمون) طبق ماده ۱۵ قانون کارشناسان رسمی دادگستری می توان اقدام نمود. اما طبق دستورالعمل ابلاغ به شماره ۱۳۱۲۶/۱۰۰/۲/۵-۱۴۰۰/۲/۵ وزیر راه و شهرسازی جهت اخذ پروانه کارشناس ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان فرد بایستی دارای صلاحیت طراحی، مجری، ناظر برای رشته های معماری و عمران و صلاحیت طراحی و نظارت برای رشته های برق و مکانیک باشد (در دستورالعمل سابق فقط داشتن یک صلاحیت کافی بود) حال اینکه اخذ هر یک از صلاحیت های طراحی، مجری یا نظارت فردی می تواند در آزمون اخذ صلاحیت شرکت کند که طبق مواد ۷، ۶، ۵ و ۴ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان دارای مدرک کارشناسی از ۷ رشته اصلی (عمران، معماری، برق، مکانیک، نقشه برداری، شهرسازی و ترافیک) ماده ۶ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان باشد. مرجع رسیدگی کننده ملاحظه داشته باشند که طبق ابلاغیه مطروحه در این شکایت برای شرکت در آزمون کارشناس ماده ۲۷ فرد باید همزمان دارای صلاحیت طراحی، نظارت و مجری باشد نه فقط با شرط داشتن یکی از این صلاحیت ها یا دارا بودن مدرک کارشناسی بتواند در آزمون شرکت نماید.

طبعاً وقتی فردی با مدرک لیسانس بتواند در آزمون کارشناس رسمی دادگستری شرک کند هیچ دلیلی وجود ندارد که جهت شرکت در آزمون کارشناس ماده ۲۷ هر ۳ صلاحیت طراحی، نظارت و مجری را طبق دستورالعمل مورد اشاره در این شکایت اخذ کند (دستورالعمل سابق فقط یک صلاحیت را کافی می دانست) و این موضوع عادلانه نیست کارشناس ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان که نظر و دستمزد آن با نظر کارشناس رسمی دادگستری یکسان است شرایط سخت تری برای شرکت در آزمون داشته باشد. با توجه به ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان اجازه تهیه آیین نامه اجرایی آن به هیات دولت داده شده و اجازه تهیه دستورالعمل هم در ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان به وزارت راه و شهرسازی اعطاء شده است. از این حیث هیچ دلیلی بر ابطال دستورالعمل وجود ندارد چرا که اجازه ابلاغ این دستورالعمل نزد وزارت راه و شهرسازی محفوظ است اما بنا به اصل ۲۷ قانون اساسی اجازه تصویب قانون مغایر با قانون اساسی به مجلس داده نشده لذا دولت یا وزراء یا هر مقام دولتی دیگر که بنا به اصل ۱۳۸ قانون اساسی هم مجوز ارائه دستورالعمل مغایر با قانون ندارد طبعاً اجازه ارائه دستورالعمل مغایر با قانون اساسی را هم ندارد مگر اینکه شعبه رسیدگی کننده دیوان عدالت به شکل کلیشه ای و سستی فقط بحث تضاد دستورالعمل با قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان را بخواهد بررسی نماید که امیدی به چنین رسیدگی وجود ندارد.

نظر به اینکه اعتبار نظر کارشناس ماده ۲۷ با اعتبار نظر کارشناس رسمی دادگستری برابر است و دستمزد هر دو هم یکسان است شاکیان پرونده های قضایی هیچ انگیزه ای برای انتخاب کارشناس ماده ۲۷ برای ارائه نظر نخواهند داشت، لذا چنین تفاوتی در شرایط شرکت در آزمون کارشناس ماده ۲۷ تضعیف جایگاه عدالت است که احیا آن بنا به اصول ۶۱ و ۱۵۶ قانون اساسی با قوه قضاییه چنین شرایطی برای شرکت در آزمون نقض اصل ۳ قانون اساسی در ایجاد نظام صحیح اداری است که طبعاً اجرای قانون اساسی برای تمام مقامات لازم الاجرا است و دستورالعمل متناقض با اصول قانون اساسی نباید صادر کنند ولو در آیین نامه اجرایی قانون یا قانون اختیار صدور آن را گرفته باشند یا در قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان به رفتار عادلانه و احیا عدالت اشاره نشده باشد. مستدعی است نسبت به ابطال بند (الف) ۴ ماده ۲ دستورالعمل نحوه اعطا پروانه کارشناسان ماده ۲۷ قه سبب نقض اصل ۳ قانون اساسی در ایجاد نظام صحیح اداری و اصول ۶۱ و ۱۵۶ در احیای عدالت اقدام بفرمایید."

متن مقررہ مورد شکایت به شرح زیر است: